

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 221

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 17 martie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
36.	— Ordin al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor privind modificarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor din exploatațile comerciale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 10/2023	2
716.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea derogării în scop științific pentru unele specii de faună sălbatică	3–4
725.	— Ordin al ministrului sănătății pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant	4
	ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
9.	— Normă pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/14)	5
	ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI	
	Hotărârea din 30 august 2022 în Cauza C. împotriva României	6–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

ORDIN

privind modificarea Normei sanitare veterinare ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor din exploatațiile comerciale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 10/2023

Văzând Referatul de aprobare nr. 655 din 20.02.2023 întocmit de Direcția generală sănătatea și bunăstarea animalelor din cadrul Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor,

ținând cont de prevederile:

— art. 6⁶ alin. (2) și art. 10 lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 215/2004, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 3 alin. (3) și art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 1.415/2009 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor emite următorul ordin:

Art. I. — Norma sanitară veterinară ce stabilește standarde minime pentru protecția bovinelor din exploatațiile comerciale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 10/2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 27 ianuarie 2023, se modifică după cum urmează:

1. **La articolul 8, alineatul (8) va avea următorul cuprins:**

„(8) Pentru a se asigura accesul simultan la apă al tuturor animalelor este necesară minimum o sursă de apă/boxă.”

2. **Titlul capitolului VI va avea următorul cuprins:**

„CAPITOLUL VI

**Dispoziții suplimentare aplicabile taurilor crescuți
pentru reproducție”**

3. **Articolul 11 va avea următorul cuprins:**

„Art. 11. — (1) Boxele pentru tauri trebuie poziționate astfel încât să permită vederea altor animale, iar grupurile de animale trebuie să fie omogene pentru a se preveni eventualele lupte.

(2) Pentru taurii cu greutatea mai mare de 500 kg, spațiul minim alocat trebuie să fie de 3 m²/animal.

(3) Pentru taurii a căror greutate depășește 1.000 kg, spațiul minim alocat trebuie să fie de 6 m²/animal.”

4. **La articolul 12, alineatul (1) va avea următorul cuprins:**

„Art. 12. — (1) Boxele pentru tineretul bovin la îngrășat trebuie poziționate astfel încât să permită vederea altor animale, iar grupurile de animale trebuie să fie omogene.”

5. **La articolul 13, alineatele (4) și (5) vor avea următorul cuprins:**

„(4) Echipamentele de muls trebuie menținute în stare corespunzătoare pentru a preveni apariția de traumatisme în timpul mulsului, iar modul de funcționare a acestora trebuie verificat minimum o dată pe an. Manșoanele aparatelor de muls trebuie înlocuite cel puțin o dată pe an.

(5) Înaintea mulsului și mai ales după muls trebuie să se facă igiena mameloanelor prin aplicarea unei soluții destinate în acest sens. Anual, cantitatea de soluție aplicată trebuie să fie de minimum 1 litru/cap animal, cu respectarea indicațiilor de utilizare din avizul în vigoare al produsului biocid utilizat.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor,
Alexandru Nicolae Bociu

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**privind aprobarea derogării în scop științific pentru unele specii de faună sălbatică**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. DGB/121.405 din 28.02.2023 al Direcției generale biodiversitate, ținând seama de Avizul Academiei Române nr. 4.948 din 8.12.2022,

luând în considerare prevederile art. 1 alin. (1) lit. c) din Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatică, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 203/14/2009,

în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Prin derogare de la prevederile art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă capturarea și eliberarea ulterioară a următoarelor exemplare de faună sălbatică:

— *Lutra lutra* (vidră), 3 exemplare, adulți/pui, vii, din ROSCI0152 Pădurea Floreanu—Frumușica—Ciurea;

— *Dryomys nitedula* (pârș cu coada stufoasă), 10 exemplare, adulți/pui, vii, din Rezervația Naturală Frumușica;

— *Muscardinus avellanarius* (pârș de alun), 10 exemplare, adulți/pui, vii, din Rezervația Naturală Frumușica;

— *Mustela nivalis* (nevăstuică), 3 exemplare, adulți/pui, vii, din Rezervația Naturală Frumușica.

Art. 2. — În vederea capturării speciilor de faună sălbatică prevăzute la art. 1 se vor folosi capcane de tip live-trap (capturare vie), astfel speciile de mamifere pentru care se solicită derogarea vor fi capturate vii în capcane adecvate și eliberate în termen de maximum 24 de ore în zona capturării (cursuri de apă, zone umede, păduri), de către echipe specializate, respectând legislația în vigoare.

Art. 3. — (1) Derogarea se stabilește de la data intrării în vigoare a prezentului ordin până la data de 31 mai 2024.

(2) Capturarea exemplarelor din speciile prevăzute la art. 1 se realizează de către S.C. Multidimension — S.R.L., denumită în continuare *beneficiar*, cu personal tehnic de specialitate și cu respectarea prevederilor Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pentru activitatea prevăzută la alin. (2) se va solicita și obține autorizația de mediu pentru recoltare/capturare.

Art. 4. — (1) În termen de cel mult 7 zile de la data capturării, beneficiarul are obligația să transmită agenției județene pentru protecția mediului de pe raza administrativ-teritorială unde s-a desfășurat acțiunea de capturare un raport asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute.

(2) Modelul raportului asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) Agenția județeană pentru protecția mediului transmite Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, în maximum 30 de zile de la data aplicării derogării, un raport referitor la rezultatele acesteia în baza datelor prevăzute la alin. (1).

Art. 5. — Controlul aplicării derogării se exercită de către personalul împuternicit din cadrul subunităților teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna

R A P O R T
asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute

— model —

Solicitant

Specia pentru care s-a acordat derogarea

Numărul exemplarelor

Stadiul de dezvoltare

Starea exemplarelor înainte de prelevare

Starea exemplarelor după prelevare

Locul de prelevare

Data prelevării

Mijloace, instalații și metode avute în vedere

Stocarea și destinația specimenelor

MOTIVUL RECOLTĂRII/DEROGĂRII

În interesul protejării faunei și florei sălbatice, precum și al conservării habitatelor naturale

Pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor, apelor și altor bunuri

În interesul sănătății și al securității publice sau pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială ori economică, și pentru consecințe benefice de importanță fundamentală pentru mediu

În scopuri de repopulare și reintroducere a acestor specii, precum și pentru operațiuni de reproducere necesare în acest scop

Pentru a permite, în condiții strict controlate, într-o manieră selectivă și într-o măsură limitată, prinderea sau deținerea unui număr limitat și specificat de exemplare

(Așași documentele care să justifice recoltarea exemplarelor în conformitate cu motivul derogării.)

Data

Semnătura

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant

Văzând Referatul de aprobare nr. AR 5.153/2023 al Direcției generale asistență medicală din cadrul Ministerului Sănătății, având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 7 alin (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — În anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare

la Agenția Națională de Transplant, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 14 mai 2009, cu modificările și completările ulterioare, după punctul 86 se introduce un nou punct, punctul 87, cu următorul cuprins:

„87. Gynia — S.R.L. Cluj-Napoca:
— dna Genoveva Noemi Boros.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Cătălin Vișean,
secretar de stat

București, 15 martie 2023.
Nr. 725.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

pentru aplicarea prevederilor Ghidului privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/14)

În temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. a), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 6 alin. (2) și ale art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 2, art. 4 alin. (1) și ale art. 10 alin. (4), precum și cele ale art. 28—43 din Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

potrivit deliberărilor din ședința Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 1.03.2023,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

Art. 1. — Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare *A.S.F.*, aplică, în activitatea de supraveghere a societăților de servicii de investiții financiare, denumite în continuare *S.S.I.F.*, prevederile Ghidului privind cadrul de administrare a activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 (EBA/GL/2021/14), prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezenta normă.

Art. 2. — (1) Prezenta normă se aplică *S.S.I.F.* aflate în aria de competență a *A.S.F.* în conformitate cu prevederile Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prezenta normă nu se aplică *S.S.I.F.* care îndeplinesc condițiile pentru a se califica drept firme de investiții mici și neinterconectate în temeiul art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/2.033 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind cerințele prudențiale ale firmelor de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1.093/2010, (UE) nr. 575/2013, (UE) nr. 600/2014 și (UE) nr. 806/2014.

Art. 3. — (1) În sensul prezentei norme, sintagma „firmă de investiții” din cuprinsul Ghidului privind cadrul de administrare a

activității în temeiul Directivei (UE) 2019/2.034 are înțelesul „*S.S.I.F.*”

(2) În sensul prezentei norme, sintagma „persoane care dețin funcții-cheie” din cuprinsul ghidului prevăzut la alin. (1) are înțelesul prevăzut la art. 3 alin. (1) pct. 57 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — Nerespectarea de către *S.S.I.F.* prevăzute la art. 2 alin. (1) a prevederilor prezentei norme se sancționează în conformitate cu prevederile cap. IV al titlului IV din Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Art. 5. — *S.S.I.F.* au obligația ca, în termen de maximum 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei norme, să modifice și/sau să completeze procedurile și normele interne pentru a se conforma prevederilor prezentei norme.

Art. 6. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,

Nicu Marcu

București, 6 martie 2023.

Nr. 9.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 221 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

HOTĂRÂREA din 30 august 2022 în Cauza C. împotriva României

(Cererea nr. 47.358/20)
Strasbourg

Art. 8 • Viață privată • Obligații pozitive • Vicii semnificative ale urmării penale privind o presupusă hărțuire sexuală la locul de muncă • Eșecul de a proteja integritatea personală a reclamantei • Nerespectarea obligației statului de a lua măsuri de protecție împotriva victimizării secundare

Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Poate suferi modificări de formă.

În Cauza C. împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din: Gabriele Kucsko-Stadlmayer, președinte, Tim Eicke, Faris Vehabović, Iulia Antoanella Motoc, Yonko Grozev, Armen Harutyunyan, Ana Maria Guerra Martins, judecători, și Ilse Freiwirth, grefier adjunct de secție,

având în vedere:

— cererea (nr. 47.358/20) îndreptată împotriva României, prin care o resortisantă a acestui stat, doamna C. („reclamanta”), a sesizat Curtea, la 8 octombrie 2020, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

— decizia de a comunica cererea Guvernului României („Guvernul”);

— decizia de a nu divulga numele reclamantei;

— observațiile părților,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 7 iunie și 5 iulie 2022, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată.

INTRODUCERE

1. Cererea se referă la obligațiile pozitive ale statului în ceea ce privește acuzațiile de hărțuire sexuală la locul de muncă. Guvernul a fost informat cu privire la capetele de cerere ale reclamantei formulate în temeiul art. 8 din Convenție luat separat și împreună cu art. 14.

ÎN FAPT

2. Reclamanta s-a născut în 1970 și trăiește în Fibiș, județul Timiș. A fost reprezentată de doamna B.I. Radu, avocat în Timișoara.

3. Guvernul a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. Faptele cauzei se pot rezuma după cum urmează.

5. Reclamanta a fost angajată a societății D., care furniza servicii de curățenie. În 2014, aceasta a fost repartizată să lucreze la Gara Timișoara Est, care aparținea Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” (*infra*, pct. 34), unde a rămas până la 25 octombrie 2017 (*infra*, pct. 8, *in fine*).

6. La 3 noiembrie 2017, reclamanta, asistată de un avocat, a depus o plângere penală la Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara („parchetul”), împotriva lui C.P., șef de gară, acuzându-l că ar fi încercat în mod repetat să o forțeze să întrețină relații sexuale cu el timp de doi ani. Aceasta s-a întemeiat pe art. 223 din Codul penal (*infra*, pct. 29). Reclamanta a propus mai mulți martori și a prezentat înregistrări audio făcute de aceasta cuprinzând mai multe discuții de natură sexuală cu C.P. Situația a fost descrisă după cum urmează în plângerea penală:

„[Reclamanta] și-a îndeplinit sarcinile în ultimii cinci ani, însă în urmă cu doi ani [C.P.] și-a schimbat atitudinea inițială (care fusese corespunzătoare), solicitând ca [reclamanta] să întrețină relații sexuale cu el.

Deoarece ea a refuzat în mod constant [avansurile acestuia], C.P. a întreprins o serie de acțiuni destinate să-i creeze victimei disconfort la locul de muncă, terorizând-o.

Acesta a încercat în mod repetat să o dezbrace [pe reclamantă] atunci când o găsea singură sau în locuri izolate; i-a descheiat nasturii la jachetă în mai multe ocazii și a rugat-o să stea liniștită deoarece el îi va face ceva «frumos».

Acesta a fost foarte insistent și, cu timpul, a devenit tot mai agresiv... atunci când [reclamanta] i-a refuzat [avansurile] — și aceasta l-a refuzat mereu.

Pentru a nu-și periclita locul de muncă, [reclamanta] l-a evitat pe făptuitor, însă acesta din urmă o urmărea atunci când era singură sau în locuri în care putea săvârși faptele prejudiciabile.

Acesta și-a schimbat de asemenea comportamentul atunci când reclamanta a opus rezistență, refuzând să îi ofere produsele de curățenie de care aceasta avea nevoie pentru munca sa și apoi acuzând-o că nu își îndeplinește corespunzător atribuțiile de serviciu.

Acesta a susținut, de asemenea, în mai multe ocazii, că o va «lua în șuturi» și a subliniat întotdeauna poziția sa de șef în comparație cu poziția acesteia de simplă femeie de serviciu, iar comportamentul său degradant și jignitor față de [reclamantă] era notoriu.”

7. La 27 noiembrie 2017, parchetul a dispus începerea urmării penale cu privire la faptele invocate de reclamantă.

8. La 5 decembrie 2017, procurorul a audiat-o pe reclamantă. Aceasta a explicat că C.P. a încercat să o forțeze să întrețină relații sexuale cu el, dar niciodată în prezența altor persoane. După ce aceasta l-a refuzat în mod repetat, C.P. a devenit abuziv verbal, hărțuind-o și acuzând-o că nu-și îndeplinea corespunzător atribuțiile de serviciu. În septembrie 2017, după ce C.P. a refuzat să îi dea materialele de curățenie necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, aceasta a sunat-o pe R.M., managerul din cadrul societății D., și i-a spus despre comportamentul lui C.P. din ultimii doi ani. Câteva zile mai târziu, aceasta, însoțită de R.M. și F.C., angajata societății

de transport feroviar care monitoriza contractul cu societatea D., s-a întâlnit cu U.C., șeful serviciului siguranța circulației de la regionala CFR Timișoara, pentru a discuta despre comportamentul nepotrivit al lui C.P. față de aceasta. Aceștia au prezentat o înregistrare audio a unui episod descris de reclamantă ca fiind hărțuire sexuală. Cinci zile mai târziu, U.C. a chemat-o pe aceasta și pe F.C. în biroul său, unde C.P. era, de asemenea, prezent. U.C. l-a confruntat pe C.P. care, potrivit reclamantei, și-a recunoscut faptele și i-a cerut scuze acesteia. După acea zi, aceasta nu a mai lucrat la Gara Timișoara Est. La 1 octombrie 2017, aceasta a fost forțată de F.C. să își ia concediul de odihnă anual și, la întoarcerea sa, la 25 octombrie 2017, a fost nevoită să aleagă fie să lucreze la Gara Timișoara Nord, fie să demisioneze. Ea a ales ultima opțiune. Aceasta a explicat în continuare că nu l-a reclamat pe C.P. mai devreme, deoarece se temea de acesta, care îi spunea adesea: „Cine te-ar crede? Tu ești o femeie de serviciu, iar eu sunt șeful și toată lumea știe cine sunt eu.”

9. Martorii propuși de reclamantă (persoane care ocupau diferite posturi la gară în timp ce aceasta lucra acolo) au declarat anchetatorilor că nu l-au văzut personal pe C.P. făcându-i avansuri sexuale reclamantei sau tratând-o abuziv. Aceștia au făcut de asemenea următoarele declarații:

10. B.M.L. le-a spus anchetatorilor că o cunoștea pe reclamantă de când începuse să lucreze la gară și că, în ultimul an și jumătate, aceasta se schimbase și devenise stresată și îngrijorată — B.M.L. o găsisse de asemenea plângând de câteva ori. În cele din urmă, reclamanta i-a spus că C.P. o hărțuia sexual.

11. C.O.F. a declarat anchetatorilor că reclamanta i-a spus lui și lui L.M. despre atitudinea lui C.P. și despre faptul că ea îi refuzase avansurile, dar la acea dată C.O.F. a crezut că era posibil ca aceasta să fi interpretat greșit acțiunile lui C.P. și ca acesta din urmă să fi glumit doar.

12. L.M. a afirmat că, în ultimii doi ani, reclamanta fusese uneori supărată și plânsese la locul de muncă, ca și cum ar fi trecut printr-o perioadă dificilă. La început, reclamanta a refuzat să vorbească, dar în cele din urmă le-a spus lui L.M. și colegilor din biroul lui L.M. că C.P. o hărțuia. La un moment dat, reclamanta i-a arătat înregistrările audio lui L.M., care a recunoscut vocile ca fiind cele a reclamantei și a lui C.P.

13. P.S.V. a declarat că reclamanta i-a povestit cum C.P. a hărțuit-o sexual și a abuzat-o verbal, spunându-i că nu-și face bine treaba și că nu este bună de nimic. El a afirmat că, în mai multe ocazii, reclamanta a intrat în biroul său plângând, tremurând și roșie la față și i-a povestit despre ceea ce îndura din partea lui C.P. Martorul a sfătuit-o pe reclamantă să vorbească cu soția lui C.P. Reclamanta i-a urmat sfatul și i-a spus apoi că soția lui C.P. a dat-o afară și a făcut-o nesimțită.

14. D.I. a spus că pe înregistrările telefonice care i-au fost prezentate l-a auzit pe C.P. spunându-i reclamantei să stea liniștită și că aceasta a refuzat s-o facă. Acesta a înțeles din acele înregistrări că C.P. îi făcea avansuri sexuale reclamantei și că aceasta i se opunea. D.I. a declarat de asemenea că, în mai multe ocazii, a văzut-o pe reclamantă supărată și plângând la locul de muncă și că aceasta i-a spus că C.P. insistase ca ei să întrețină relații sexuale.

15. U.C. a relatat întâlnirea care a avut loc în biroul său între reclamantă și C.P. (*supra*, pct. 8). Acesta a declarat că a refuzat să audă detalii despre presupusele fapte, întrucât acestea nu se încadrau în responsabilitățile sale de serviciu, dar că a încurajat-o pe reclamantă să se adreseze poliției în cazul în care consideră că a fost comisă o infracțiune. U.C. a explicat că, în cursul ședinței din biroul său, C.P. și-a cerut scuze în termeni generali, fără să recunoască faptele susținute de reclamantă.

16. Din documentele dosarului reiese că în cadrul societății feroviare nu a avut loc nicio altă anchetă cu privire la acuzațiile formulate de reclamantă împotriva lui C.P.

17. Între reclamantă și U.C. a avut loc o confruntare a martorilor, iar aceștia și-au menținut versiunea cu privire la modul în care s-au desfășurat întâlnirile din biroul lui U.C.

18. La 19 octombrie 2018, C.P., care nu fusese încă pus sub acuzare de parchet (*infra*, pct. 30), a fost audiat ca martor. Principalele sale declarații au fost prezentate în ordonanța procurorului (*infra*, pct. 26) după cum urmează. Acesta a declarat că a întreținut o singură dată relații sexuale cu reclamanta în 2014 și că ulterior a evitat-o de teamă că va afla soția lui. A afirmat de asemenea că a auzit că, după scurta lor relație, întrucât nu a mai arătat niciun interes față de reclamantă, aceasta ar fi avut relații sexuale cu un alt angajat de la stația de cale ferată și a intrat într-un conflict cu acesta și cu soția acestuia, conflict care a durat până în 2016. Acesta a explicat, de asemenea, că, din 2016, reclamanta începuse să îi facă avansuri și să se îmbrace „sexy” la locul de muncă pentru a-l provoca; acesta o pipăia adesea pe sâni în biroul său, dar întotdeauna cu consimțământul acesteia. Declarațiile acestuia referitoare la interacțiunile sale cu reclamanta au fost consemnate după cum urmează:

„... uneori, când [reclamanta] venea la mine în birou, o pipăiam, cu consimțământul ei, pe sâni, dar niciodată în zona genitală. De fiecare dată când am pipăit-o pe sâni, a consimțit și nu s-a opus; aceasta râdea și venea la lucru îmbrăcată «sexy», și anume fără sutien și ciorapi. În ianuarie 2017 [reclamanta] mi-a spus că ne-a înregistrat atunci când «ne jucam», adică atunci când o pipăiam. Când am auzit acest lucru, am crezut că e o glumă, nu am luat-o în serios.”

19. Și soția lui C.P. a dat declarații. Aceasta a declarat procurorului că, în 2017, a auzit că reclamanta l-a acuzat pe soțul său de hărțuire. L-a întrebat pe soțul său dacă este adevărat și, dacă da, cum a putut să îi facă avansuri „acelei femei” care, din ceea ce auzise, avusese relații sexuale cu mai mulți bărbați care lucrau la gară. Soțul ei i-a mărturisit că a avut relații sexuale cu reclamanta, dar a negat că ar fi hărțuit-o sexual. Acesta i-a explicat soției sale că reclamanta l-a acuzat pe nedrept pentru a-l șantaja. Aceasta a confruntat-o pe reclamantă, care i-a pus apoi înregistrările audio, dar nu a putut auzi nimic cu conotație sexuală în dialoguri. Aceasta a declarat procurorului că, după ce a ascultat înregistrările, a întrebat-o pe reclamantă de ce a continuat să meargă în biroul lui C.P. dacă se simțea amenințată și hărțuită de el, dar reclamanta nu i-a răspuns. Martora a pus capăt conversației spunându-i reclamantei că ar trebui să îi fie rușine pentru ceea ce a făcut. Aceasta a vorbit cu soțul său despre situația respectivă de mai multe ori, dar de fiecare dată el a negat acuzațiile de hărțuire sexuală.

20. R.M. și F.C., care au fost de asemenea audiate de procuror, au relatat întâlnirile și confruntările descrise de reclamantă în declarațiile sale.

21. F.C. a afirmat că, atunci când a fost confruntat în biroul lui U.C. (*supra*, pct. 8), C.P. a negat faptul că ar fi fost vocea lui în înregistrările audio prezentate de reclamantă, că ar fi hărțuit-o sexual în ultimii doi ani și jumătate și că ar fi refuzat să îi ceară scuze acesteia. De asemenea, F.C. a explicat că reclamanta nu se arătase supărată și nici nu plânsese în cursul acestei întâlniri și că, de fapt, păruse destul de veselă. În opinia sa, reclamanta era nemulțumită deoarece dorea să mai lucreze și în altă parte, iar C.P. nu i-a permis.

22. R.M. a afirmat că reclamanta a informat-o în mai multe rânduri în 2017 (nu își putea aminti datele exacte) că C.P. o hărțuia sexual. Ea a declarat că la început nu a crezut-o pe

reclamantă, că a recunoscut vocile din înregistrările audio și că atât reclamanta, cât și C.P. păreau să consimtă la activitățile sexuale care păreau a fi avut loc între ei.

23. Reclamanta a solicitat de asemenea procurorului să o audieze pe M.A., cu care aceasta fusese în strânsă legătură în perioada respectivă. M.A. a declarat că a însoțit-o pe reclamantă în biroul lui F.C. atunci când aceasta i-a spus lui F.C. despre hărțuire. M.A. a explicat că, în cursul acestei întâlniri, reclamanta nu a părut foarte hotărâtă în felul în care descria situația și că, în înregistrări, aceasta și C.P. păreau să poarte o discuție cu conotație sexuală și că ambii păreau să fie de acord. M.A. a spus, de asemenea, că, atunci când l-a confruntat pe C.P., acesta a negat orice hărțuire sexuală. În sfârșit, M.A. a afirmat că a văzut-o o singură dată pe reclamantă părăsind biroul lui C.P. cu nasturii descheiați la cămașă.

24. Parchetul a obținut de asemenea transcrieri ale înregistrărilor private realizate de reclamantă în interacțiunile sale cu C.P. În prima conversație, C.P. a fost auzit cerându-i reclamantei să stea liniștită deoarece voia să o pipăie pe sânii; aceasta a refuzat și i-a cerut să îi dea măturile de care avea nevoie pentru curățenie. În a doua înregistrare, reclamanta a fost auzită cerându-i lui C.P. să îi dea pungile pentru a colecta gunoiul, dar el o tot întreba ce era în neregulă cu ea și de ce era nervoasă. Cuvintele lui C.P. nu se auzeau întotdeauna, iar reclamanta i-a cerut să repete: „Ce voiai să spui? Că atunci când vine căldura, ce? Te vei răzbuna?” Aceasta i-a cerut din nou lămuriri: „Ce-o să-mi faci când vine căldura?”, la care C.P. a răspuns: „Ceva frumos”. Conversația a continuat, reclamanta cerând pungile de gunoi, iar C.P. a continuat să vorbească despre „lucrurile frumoase” pe care i le-ar face, fără să le numească sau să le descrie.

25. La 8 noiembrie 2019, reclamanta a solicitat o confruntare cu C.P., însă, întrucât cererea sa a fost depusă după ce procurorul a decis asupra cauzei (*infra*, pct. 26), aceasta nu a fost luată în considerare.

26. Parchetul a emis ordonanța respectivă la 22 octombrie 2019 și a notificat-o reclamantei și avocatului acesteia la 15 și 19 noiembrie 2019. Acesta a decis să nu îl trimită în judecată pe C.P. și să pună capăt urmăririi penale, pe motiv că actele comise nu constituiau o infracțiune interzisă de lege. Ordonanța conținea o descriere completă a declarațiilor date de reclamantă și martori (a se vedea *supra*, pct. 9—23), toate reproduse în ghilimele și însoțite de următoarea analiză juridică:

„Prin urmare, în lumina elementelor de probă din dosar, se aplică dispozițiile art. 16 § 1 lit. (b) din [Codul de procedură penală], întrucât faptele săvârșite de [C.P.] nu constituie infracțiunea în cauză în speță. În plus, consecința directă cerută de lege, și anume intimidarea sau umilirea victimei, nu a fost realizată, faptele nefiind astfel tipice.

Potrivit art. 15 din Codul penal (Legea nr. 286/2009), infracțiunea este «fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o». Actuala definiție a unei infracțiuni conține cele trei caracteristici esențiale ale unei infracțiuni, astfel cum a prevăzut legiuitorul în 2009, și anume tipicitatea (prevăzută de legea penală), nelegalitatea [*antijuridicitatea*] (fapta trebuie să fie nejustificată, ilicită) și imputabilitatea (actul trebuie să fie imputabil).

Tipicitatea rezultă din principiul incriminării și presupune corelarea dintre actul efectiv comis, direct sau indirect, de către o persoană și caracteristicile obiective și subiective stabilite de legiuitor în modelul abstract (tipul) prevăzut de legea penală.

Astfel, calificarea faptei în legea penală implică cerința ca fapta efectiv săvârșită, a cărei calificare ca infracțiune este întreprinsă, să corespundă în întregime descrierii făcute de legiuitor în legea penală. Această corespondență trebuie să

existe atât în ceea ce privește elementele obiective, cât și cele subiective ale infracțiunii.”

27. La 13 decembrie 2019, prim-procurorul aceleiași parchet a confirmat ordonanța sus-menționată pe motiv că faptele în cauză nu fuseseră săvârșite cu vinovăția prevăzută de lege, justificând astfel aplicarea art. 16 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală (*infra*, pct. 30). Această ordonanță nu conținea o descriere sau o reapreciere a elementelor de probă din dosar.

28. Reclamanta a contestat ordonanțele procurorilor la Judecătoria Timișoara. Printr-o hotărâre [încheiere penală] definitivă din 11 iunie 2020, instanța le-a confirmat. Judecătoria a constatat că s-a stabilit că C.P. a cerut favoruri sexuale din partea reclamantei, dar a considerat că aceasta nu se simțise amenințată în libertatea sa sexuală sau umilită, elemente impuse de lege pentru ca faptele să constituie o infracțiune. Instanța și-a întemeiat concluzia pe următoarele argumente: (i) în înregistrări, reclamanta nu părea a fi stânjenită de discuțiile cu presupusul agresor al acesteia; (ii) în cursul urmăririi penale, acesta din urmă a afirmat că ei doi ar fi întreținut în trecut un raport sexual; și (iii) potrivit declarațiilor martorilor (*supra*, pct. 9—23), reclamanta părea doar uneori necăjită după întâlnirile cu C.P., în timp ce, alteleori, părea a fi destul de veselă.

CADRUL JURIDIC RELEVANT

I. Dreptul și practica interne

A. Legislația

29. Codul penal interzice hărțuirea sexuală în următorii termeni:

Art. 208 — Hărțuirea

„(1) Fapta celui care, în mod repetat, urmărește, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuința, locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 luni sau cu amendă.

(2) Efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanță, care, prin frecvență sau conținut, îi cauzează o temere unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(3) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.”

Articolul 223 — Hărțuire sexuală

„(1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.”

30. Dispozițiile relevante din Codul de procedură penală privind stingerea acțiunii penale au următorul cuprins:

Articolul 16 — Cazurile care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale

„(1) Acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată dacă: [...]

b) fapta nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege;”

Articolul 305 — Începerea urmăririi penale

„(1) Când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită ori a cărei săvârșire se pregătește, chiar dacă autorul este indicat sau cunoscut.

[...]

(3) Atunci când există probe din care să rezulte bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care

s-a început urmărirea penală și nu există vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1), organul de urmărire penală dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta, care dobândește calitatea de suspect [...]"

31. Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați definește hărțuirea după cum urmează:

Articolul 4

„Termenii și expresiile de mai jos, în sensul prezentei legi, au următoarele definiții:

[...]

c) prin *hărțuire* se înțelege situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei [în cauză], având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauză și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;

d) prin *hărțuire sexuală* se înțelege situația în care se manifestă un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;

d1) prin *hărțuire psihologică* se înțelege orice comportament necorespunzător care are loc într-o perioadă, este repetitiv sau sistematic și implică un comportament fizic, limbaj oral sau scris, gesturi sau alte acte intenționate și care ar putea afecta personalitatea, demnitatea sau integritatea fizică ori psihologică a unei persoane.”

32. Prevederile relevante din Codul muncii sunt redactate după cum urmează:

Articolul 6

„(1) Orice salariat care prestează o muncă beneficiază de condiții de muncă adecvate activității desfășurate, de protecție socială, de securitate și sănătate în muncă, precum și de respectarea demnității și a conștiinței sale, fără nicio discriminare.”

Articolul 39

„(1) Salariatul are, în principal, următoarele drepturi: [...]

d) dreptul la egalitate de șanse și de tratament;

e) dreptul la demnitate în muncă;

f) dreptul la securitate și sănătate în muncă; [...]"

33. Dispozițiile relevante din Codul civil sunt redactate după cum urmează:

Articolul 72

„(1) Orice persoană are dreptul la respectarea demnității sale.

(2) Este interzisă orice atingere adusă onoarei și reputației unei persoane, fără consimțământul acesteia ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75.”

Articolul 75

„(1) Nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în această secțiune [a Codului civil] atingerile care sunt permise de lege sau de convențiile și pactele internaționale privitoare la drepturile omului la care România este parte.

(2) Exercițarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune [a Codului civil].”

Articolul 1.349

„(1) Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane.

(2) Cel care, având discernământ, încalcă această îndatorire răspunde de toate prejudiciile cauzate, fiind obligat să le repare integral.

(3) În cazurile anume prevăzute de lege, o persoană este obligată să repare prejudiciul cauzat de fapta altuia, de lucrurile ori animalele aflate sub paza sa, precum și de ruina edificiului.

(4) Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de produsele cu defecte se stabilește prin lege specială.”

34. Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” — S.A. (*CFR Călători*) a fost înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 584/1998. Statul, acționarul său unic, își exercită drepturile și obligațiile prin intermediul Ministerului Transporturilor. În conformitate cu art. 4 din hotărârea Guvernului menționată, CFR Călători desfășoară activități de interes național, în scopul realizării transportului feroviar public de călători și al satisfacerii nevoilor de apărare a țării.

35. CFR Călători are un Cod de etică și conduită profesională, care a fost modificat în mai multe rânduri. Versiunea din 2013 a codului, care pare să fi fost valabilă până la 8 noiembrie 2019, nu conținea nicio dispoziție specifică privind hărțuirea la locul de muncă. Dispozițiile relevante din cod descriu comportamentul așteptat de la angajați după cum urmează:

Articolul 11

„(1) În relațiile cu... colegii de serviciu, salariații CFR Călători sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(2) Personalul CFR Călători are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției.”

Articolul 18

„(1) Conducerea societății poate fi sesizată de orice persoană cu privire la:

a) încălcarea prevederilor prezentului cod etic de către salariații CFR Călători.

[...]

(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea autorităților statului.”

36. La 8 noiembrie 2019, CFR Călători a adoptat un nou Cod de etică și conduită profesională, care a rămas în vigoare până la 11 iunie 2021, când a fost înlocuit cu noi dispoziții. Părțile relevante ale Codului din 2019 sunt redactate după cum urmează:

„II.9. Integritatea și apărarea personalului împotriva oricărei forme de hărțuire

II.9.1. [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] are obligația să protejeze integritatea morală a angajaților, asigurându-le condiții de lucru care să respecte demnitatea individului.

II.9.2. Personalul [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] are obligația, atât în relațiile interne, cât și în relațiile cu partenerii externi, să evite orice formă de hărțuire morală ce poate duce la discreditarea, intimidarea, deteriorarea condițiilor de muncă etc.

II.9.3. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, personalului [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] îi este interzis să manifeste un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimat fizic sau prin limbaj cu aluzii sexuale.

[...]

III.2. Responsabilitatea individuală

III.2.1. Fiecare salariat al [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] este responsabil pentru cunoașterea și respectarea normelor prevăzute în prezentul cod. Încălcarea normelor Codului poate atrage răspunderea persoanei vinovate, în condițiile prevăzute în Regulamentul intern al societății.

IV.4. Semnalaarea cazurilor de încălcare a prevederilor Codului

IV.4.1. Fiecare salariat al [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] are responsabilitatea de a semnala în scris directorului general al [SNTFC «CFR Călători» — S.A.] abaterile sau încălcările normelor de etică și conduită profesională.

[...]

IV.4.4. Directorul general... poate dispune constituirea unor comisii de cercetare care au competența de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare, în condițiile Legii nr. 53/2003 [Codul muncii].”

B. **Practica Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării („CNCD”)**

37. Prin legea împotriva discriminării (Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare) a fost înființat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării („CNCD”), o autoritate de stat autonomă aflată sub control parlamentar, căruia i s-au încredințat competențe specifice în materie de discriminare, cum ar fi: prevenirea și medierea actelor de discriminare, efectuarea de anchete, constatarea și sancționarea unor astfel de acte, monitorizarea cazurilor de discriminare și acordarea de asistență victimelor discriminării. Orice persoană care se consideră victimă a discriminării poate depune o plângere fie la CNCD, fie direct la instanțele civile.

38. Decizia CNCD nr. 886 din 3 decembrie 2019 privește o plângere formulată de o angajată împotriva superiorului său direct pe care îl acuză de hărțuire sexuală; ea a fost transferată pe un alt post din cadrul societății angajatoare și în cele din urmă a demisionat, deoarece ar fi devenit victima unor acte de hărțuire [bullying] după sesizarea [autorităților competente] făcută. CNCD a considerat că nu are competența de a investiga niciun aspect legat de acuzațiile de hărțuire sexuală, întrucât acestea puteau constitui o infracțiune, și, prin urmare, erau de competența parchetului. Acesta a examinat presupusa discriminare bazată pe convingerile victimei cu privire la măsurile luate de angajator în privința sa (transferul și o anchetă disciplinară). Acesta a relevat că toate măsurile fuseseră luate înainte ca victima să formuleze acuzația de hărțuire sexuală împotriva superiorului său și au fost suspendate până la soluționarea plângerii penale ulterioare. Părțile relevante ale deciziei privind domeniul de aplicare al competențelor CNCD sunt redactate după cum urmează:

„70. În raport de aceste aspecte, din modalitatea în care este formulată plângerea, documentele aflate la dosar, cât și argumentele anterior invocate, rezultă împrejurările invocate de petentă referitoare la hărțuirea sexuală, care ar presupune [că] analiza obiectului dedus soluționării, sub aspectul discriminării, excedează incidenței art. 2 din [Legea privind combaterea discriminării].”

39. Decizia CNCD nr. 438 din 17 iulie 2017 privea denigrarea publică în presă de către adjunctul șefului Poliției județene din Ploiești a unei persoane care îl acuzase public pe acesta, precum și prin intermediul unei plângeri penale, de hărțuire sexuală. CNCD a respins plângerea ca inadmisibilă pe motiv că, fiind legată de o urmărire penală, aceasta nu se încadra în domeniul de competență al consiliului.

40. Decizia CNCD nr. 772 din 7 decembrie 2016 privea refuzul de a transfera contractul de muncă al victimei la noua societate care o preluase pe cea a angajatorului său după dizolvare, pentru că aceasta ar fi refuzat să ofere favorurile sexuale solicitate de superiorul său. CNCD a respins plângerea pe motiv că nu exista nicio dovadă că i s-ar fi cerut favoruri sexuale sau că astfel de favoruri sexuale ar fi constituit motivul pentru care nu ar fi fost transferată la noua societate.

II. Documentele Consiliului European

41. Partea I din Carta socială europeană (revizuită) prevede că părțile recunosc ca obiectiv al politicii lor, a cărui realizare o vor urmări, prin toate mijloacele utile, pe plan național și internațional, atingerea condițiilor în care pot fi exercitate efectiv o serie de drepturi și principii, inclusiv dreptul la demnitate la locul de muncă. Partea a III-a prevede, *inter alia*, că fiecare dintre părți se angajează să considere partea I drept o declarație a obiectivelor a căror realizare o va urmări prin toate mijloacele utile.

42. Articolul 26 prevede dreptul la demnitate în muncă. Alin. (2), în special, prevede:

„În vederea asigurării exercitării efective a dreptului tuturor lucrătorilor la protecția demnității lor în muncă, părțile se angajează, în consultare cu organizațiile patronilor și lucrătorilor:

1. să promoveze sensibilizarea, informarea și prevenirea în materie de hărțuire sexuală la locul de muncă sau în legătură cu munca și să ia orice măsură adecvată pentru protejarea lucrătorilor împotriva unor astfel de comportamente;

2. să promoveze sensibilizarea, informarea și prevenirea în materie de acte reprobabile sau explicit ostile și ofensive dirijate în mod repetat împotriva fiecărui salariat la locul de muncă sau în legătură cu munca și să ia orice măsură adecvată pentru protejarea lucrătorilor împotriva unor astfel de comportamente.”

43. România a ratificat Carta socială europeană (revizuită) la 7 mai 1999, declarându-se obligată din punct de vedere legal să accepte o serie dintre prevederile acesteia. Articolul 26 nu se numără însă printre acestea.

44. La 5 mai 2011, Consiliul European a adoptat Convenția privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, care a intrat în vigoare la 1 august 2014 („Convenția de la Istanbul”). În ceea ce privește România, această convenție a fost semnată și ratificată la 27 iunie 2014 și, respectiv, 23 mai 2016 și a intrat în vigoare la 1 septembrie 2016. Dispozițiile relevante sunt redactate după cum urmează:

Art. 40 — Hărțuirea sexuală

„Părțile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că orice formă de conduită verbală, nonverbală sau fizică de natură sexuală, cu scopul sau cu efectul violării demnității unei persoane, în special atunci când se creează un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau jignitor, este supusă unei sancțiuni penale sau altei sancțiuni legale.”

Articolul 45 — Sancțiuni și măsuri

„1. Părțile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că infracțiunile stabilite în conformitate cu prezenta convenție sunt pasibile de sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive, luând în considerare gravitatea acestora. Aceste sancțiuni vor include, după caz, sentințe implicând privarea de libertate care pot duce la extrădare.

2. Părțile pot adopta alte măsuri în legătură cu agresorii, cum ar fi:

- monitorizarea sau supravegherea persoanelor condamnate;
- retragerea drepturilor părintești, dacă interesul superior al copilului, care poate include siguranța victimei, nu poate fi garantat în niciun alt mod.”

Articolul 49 — Obligații generale

„1. Părțile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că agențiile guvernamentale responsabile de aplicarea legii răspund la toate formele de violență acoperite de sfera de aplicare a prezentei convenții într-o manieră promptă și corespunzătoare, oferind o protecție adecvată și imediată victimelor.

2. Părțile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare, în conformitate cu principiile fundamentale ale

drepturilor omului și având în vedere înțelegerea dimensiunii de gen a violenței, pentru a asigura cercetarea eficace și urmărirea judiciară a infracțiunilor stabilite în conformitate cu prezenta convenție.”

Articolul 54 — Investigații și dovezi

„Părțile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că, în orice proceduri civile sau penale, dovezile referitoare la istoricul sexual și la conduita sexuală al/a victimei vor fi permise doar atunci când sunt relevante și necesare.”

III. Documentele Uniunii Europene

45. Părțile relevante ale Directivei 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă) sunt redactate după cum urmează:

„Întrucât:

[...]

6. Hărțuirea și hărțuirea sexuală sunt contrare principiului egalității de tratament între bărbați și femei și constituie discriminare pe criteriul sexului în sensul prezentei directive. Aceste forme de discriminare se manifestă nu doar la locul de muncă, dar și în ceea ce privește accesul la muncă, la formare și promovare profesională. Prin urmare, este necesar ca aceste forme de discriminare să fie interzise și să facă obiectul unor sancțiuni efective, proporționate și disuasive.

7. În acest context, angajatorii și persoanele responsabile cu formarea profesională trebuie încurajate să ia măsuri pentru a lupta împotriva tuturor formelor de discriminare pe criteriul sexului și, în special, să ia măsuri preventive împotriva hărțuirii și hărțuirii sexuale la locul de muncă și în ceea ce privește accesul la muncă, la formare și promovare profesională în conformitate cu dreptul național și practicile naționale.

[...]

Art. 2 — Definiții

1. În sensul prezentei directive se înțelege prin:

[...]

(c) «hărțuire»: situația în care se manifestă un comportament indezirabil legat de sexul unei persoane, având ca obiect sau ca efect prejudicierea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator,

(d) «hărțuire sexuală»: situația în care un comportament indezirabil cu conotație sexuală se manifestă în mod fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect prejudicierea demnității unei persoane și în special crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator;

[...]

2. În sensul prezentei directive, discriminarea include:

(a) hărțuirea și hărțuirea sexuală, precum și orice tratament mai puțin favorabil cauzat de respingerea unor astfel de comportamente de către persoana respectivă; [...]

Art. 14 — Interzicerea oricărei discriminări

„1. Se interzice orice discriminare directă sau indirectă pe criteriul sexului în sectoarele public sau privat, inclusiv organismele publice, în ceea ce privește:

[...]

(c) condițiile de încadrare în muncă și de muncă, inclusiv condițiile de concediere, precum și remunerația, astfel cum este prevăzut la art. 141 din tratat; [...]

Art. 25 — Sancțiuni

„Statele membre determină regimul sancțiunilor aplicabile încălcărilor dispozițiilor naționale adoptate în conformitate cu prezenta directivă și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestor sancțiuni. Sancțiunile, care pot include plata de despăgubiri unei victime, trebuie să fie efective,

proporționale și să fie disuasive. Statele membre notifică dispozițiile pertinente Comisiei până la 5 octombrie 2005, iar orice modificare ulterioară referitoare la acestea în cel mai scurt timp.”

Articolul 26 — Prevenirea oricărei discriminări

„Statele membre încurajează, în cadrul legislațiilor, al contractelor colective de muncă sau practicilor naționale, pe angajatorii și persoanele răspunzătoare cu accesul la formarea profesională să ia măsuri eficiente pentru a împiedica orice formă de discriminare pe criteriul sexului și, în special, hărțuirea și hărțuirea sexuală la locul de muncă în cadrul accesului la încadrare în muncă, la formare și promovare profesională.”

46. Dispozițiile relevante din Rezoluția Parlamentului European din 26 octombrie 2017 referitoare la combaterea hărțuirii sexuale și a abuzului sexual în UE [(2017/2.897 (RSP))] sunt redactate după cum urmează:

„C. Întrucât hărțuirea sexuală este definită în legislația UE ca situația în care se manifestă «un comportament nedorit cu conotație sexuală, cu manifestări fizice, verbale sau nonverbale, având ca obiect sau ca efect atingerea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator»;

D. Întrucât hărțuirea sexuală este o formă de violență împotriva femeilor și fetelor și este cea mai extremă, dar persistentă, formă de discriminare de gen; întrucât aproximativ 90% dintre victimele hărțuirii sexuale sunt femei, iar aproximativ 10% sunt bărbați; întrucât, potrivit studiului ADF la nivelul UE din 2014 intitulat «Violența împotriva femeilor», una din trei femei au fost victime ale violenței fizice sau sexuale la vârsta adultă; întrucât până la 55% dintre femeile au fost hărțuite sexual în UE; întrucât 32% din numărul total al victimelor din UE au afirmat că autorul a fost un superior ierarhic, coleg sau client; întrucât 75% dintre femeile care exercită profesii pentru care este nevoie de calificări sau care ocupă funcții superioare de conducere au fost hărțuite sexual; întrucât 61% dintre femeile angajate în sectorul serviciilor au fost supuse hărțuirii sexuale; întrucât 20% dintre tinerele (cu vârste cuprinse între 18 și 29 ani) din UE-28 au fost victime ale hărțuirii cibernetice; întrucât una din zece femei a fost supusă hărțuirii sexuale sau urmărilor obsesive prin intermediul noilor tehnologii;

E. Întrucât cazurile de hărțuire sexuală și hărțuire sunt mult prea rar semnalate autorităților, din cauza unui nivel scăzut, și destul de persistent, de conștientizare socială, a canalelor insuficiente de susținere a victimelor și a ideii că aceasta este o chestiune sensibilă în societate, în pofida existenței unor proceduri formale pentru a o soluționa la locul de muncă, dar și în alte contexte;

F. Întrucât violența și hărțuirea sexuală la locul de muncă constituie o chestiune de sănătate și siguranță și ar trebui tratate ca atare și împiedicate;

G. Întrucât discriminarea pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală este interzisă de dreptul UE;

H. Întrucât violența și hărțuirea sexuală sunt contrare principiului egalității de gen și egalității de tratament și constituie o formă de discriminare de gen, fiind așadar interzisă la locul de muncă, inclusiv în privința angajării, a accesului la formare profesională și a promovării;

I. Întrucât persistența stereotipurilor de gen, a sexismului și a hărțuirii și abuzului sexual constituie o problemă larg răspândită în Europa și în lume, fiind un fenomen care implică victime și agresori de toate vârstele, nivelurile de educație, categoriile de venituri sau pozițiile sociale; întrucât aceasta are consecințe fizice, sexuale, emoționale și psihologice pentru victime; întrucât distribuția inegală a puterii între bărbați și femei, stereotipurile de gen și sexismul, inclusiv discursurile sexiste de

incitare la ură, online și offline, stau la baza tuturor formelor de violență împotriva femeilor și au condus la dominarea și discriminarea femeilor de către bărbați și la privarea femeilor de o reală evoluție;

[...]

M. întrucât hărțuirea sexuală și abuzul sexual, comise preponderent de bărbați împotriva femeilor, reprezintă o problemă structurală și larg răspândită în toată Europa și în lume, fiind un fenomen care implică victime și agresori de toate vârstele, nivelurile de educație, categoriile de venituri și pozițiile sociale, și este legată de distribuția inegală a puterii între femei și bărbați în societatea noastră;

[...]

S. întrucât hărțuirea sexuală sau comportamentele sexiste nu sunt inofensive, iar minimizarea vădită a hărțuirii sexuale sau a violenței sexuale prin utilizarea eufemismelor reflectă atitudini sexiste față de femei și transmite mesaje de control și putere în relația dintre bărbați și femei, afectând astfel demnitatea, autonomia și libertatea femeilor;

[...]

Toleranță zero pentru hărțuirea sexuală și abuzul sexual în UE și lupta împotriva acestora

1. Condamnă cu fermitate toate formele de violență sexuală și de hărțuire fizică sau psihologică și regretă că astfel de acte sunt prea ușor tolerate, întrucât, în realitate, constituie o încălcare sistemică a drepturilor fundamentale și o infracțiune gravă, care trebuie sancționată ca atare; subliniază că impunitatea trebuie combătută prin garantarea faptului că agresorii nu rămân nepedepsiți;

2. Insistă asupra aplicării efective a cadrului juridic existent de combatere a hărțuirii sexuale și a abuzului sexual, încurajând în același timp statele membre, precum și întreprinderile publice și private să ia măsuri suplimentare pentru a preveni și a combate în mod eficient hărțuirea sexuală la locul de muncă și în afara acestuia; subliniază că trebuie urmate procedurile juridice specifice instituite pentru a soluționa cazurile de hărțuire sexuală la locul de muncă; [...]"

IV. Documente internaționale

47. La 21 iunie 2019, Organizația Internațională a Muncii (OIM) a Organizației Națiunilor Unite a adoptat Convenția privind violența și hărțuirea (nr. 190), care vizează protejarea lucrătorilor împotriva violenței și hărțuirii în lumea muncii, definite ca „o serie de comportamente și practici inacceptabile sau amenințările legate de manifestarea acestora, indiferent dacă este vorba de o singură ocurență sau de un eveniment repetat, care are drept scop sau ar putea conduce la un prejudiciu fizic, psihic, sexual sau economic, și include violența și hărțuirea pe criterii de gen”. Aceasta a intrat în vigoare la 25 iunie 2021, dar reiese că România nu a înaintat-o încă autorității competente și nici nu a ratificat-o (art. 19 din Constituția OIM).

ÎN DREPT

I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 8 din Convenție

48. Reclamanta s-a plâns de faptul că modul în care autoritățile implicate, în special procurorii și instanțele de judecată, au reacționat și au examinat situația umilitoare și jenată în care a fost pusă de C.P. a privat-o de o soluționare echitabilă a plângerilor sale și a produs consecințe negative asupra vieții sale private, a relației sale cu colegii de muncă și a sănătății sale în general. Aceasta a invocat art. 6 § 1 din Convenție.

49. Curtea, având competența de a realiza încadrarea juridică în drept a faptelor din speță [a se vedea *Hotărârea Radomilja și alții împotriva Croației* (MC), nr. 37.685/10 și 22.768/12, pct. 114 și 126, 20 martie 2018], va examina plângerea din punctul de vedere al art. 8 din Convenție

(a se vedea, *mutatis mutandis*, *Șpadijer împotriva Muntenegrului*, nr. 31.549/18, pct. 66 și 68—69, 9 noiembrie 2021], care este redactat după cum urmează:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

1. Competența ratione materiae a Curții

50. Deși Guvernul nu a făcut nicio observație cu privire la aplicabilitatea art. 8, fiind o chestiune care intră în competența Curții și pe care aceasta trebuie să o stabilească din oficiu [a se vedea *Denisov împotriva Ucrainei* (MC), nr. 76.639/11, pct. 93, 25 septembrie 2018, și *Șpadijer*, citată anterior, pct. 79, cu trimiteri suplimentare], Curtea constată că este important să menționeze următoarele.

51. Curtea a hotărât anterior, în diferite contexte, că conceptul de „viață privată” este o noțiune largă, care nu se pretează unei definiții exhaustive. Acesta include integritatea fizică și psihică a unei persoane și se extinde la alte valori, cum ar fi bunăstarea și demnitatea, dezvoltarea personalității și relațiile cu alte ființe umane (a se vedea *Șpadijer*, citată anterior, pct. 80, cu trimiteri suplimentare). În plus, Curtea a hotărât deja că corpul unei persoane reprezintă un aspect intim al vieții private [a se vedea *Nicolae Virgiliu Tănase împotriva României* (MC), nr. 41.720/13, pct. 126, 25 iunie 2019].

52. Cu toate acestea, pentru ca art. 8 să devină aplicabil, un atac asupra unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să fie făcut într-un mod care să aducă atingere exercitării personale a dreptului la respectarea vieții private. Nu orice act sau măsură despre care se poate spune că afectează negativ integritatea morală a unei persoane conduce în mod necesar la o astfel de ingerință (a se vedea *Șpadijer*, citată anterior, pct. 81, și hotărârile citate în aceasta).

53. În speță, reclamanta s-a simțit afectată din cauza comportamentului lui C.P. și s-a plâns că autoritățile statului nu i-au oferit o reparație pentru suferința sa. Ea a descris avansurile sexuale care i-au fost făcute pe o perioadă mai mare de doi ani (*supra*, pct. 8). În plus, acestea au fost considerate de către procuror ca fiind suficient de serioase pentru a justifica începerea urmăririi penale (*supra*, pct. 7) și existența lor a fost astfel confirmată, deși s-a constatat că gravitatea lor nu este de natură penală (a se vedea Ordonanța procurorului din 22 octombrie 2019, descrisă *supra*, pct. 26, și încheierea penală a Judecătoriei Timișoara din 11 iunie 2020, descrisă *supra*, pct. 28).

54. Astfel, faptele care stau la baza cererii se referă la integritatea psihică a reclamantei și la viața sexuală a acesteia, ambele făcând parte din sfera personală protejată de art. 8. (a se vedea *Șpadijer*, citată anterior, pct. 87, și, respectiv, *Carvalho Pinto de Sousa Morais împotriva Portugaliei*, nr. 17.484/15, pct. 35, 25 iulie 2017). Ținând cont de gravitatea faptelor în cauză și, la nivel mai general, de implicațiile pentru reclamantă, care a invocat o atingere adusă integrității sale sexuale, Curtea consideră că tratamentul reclamat de aceasta a atins pragul de aplicabilitate a art. 8.

2. Cu privire la alte motive de inadmisibilitate

55. Curtea constată că plângerea nu este nici vădit nefondată, nici inadmisibilă pentru alte motive enumerate la art. 35 din Convenție. Prin urmare, trebuie să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond**1. Argumentele părților****(a) Reclamanta**

56. În observațiile sale inițiale, reclamanta a descris umilința pe care a simțit-o din partea lui C.P. în perioada în care acesta a hărțuit-o la locul de muncă, declarând că a suferit un abuz emoțional care a culminat cu concedierea sa. Ea a mai susținut că C.P. a mințit în declarațiile sale cu privire la faptul că ei ar fi întreținut relații sexuale. De asemenea, acesta a denigrat-o în fața procurorului, cel mai probabil ca represalii pentru plângerea acesteia și pentru a-și justifica comportamentul complet inadecvat la locul de muncă.

57. În observațiile sale suplimentare ca răspuns la cele ale Guvernului, reclamanta a arătat că instanțele naționale nu au luat în considerare probele pe care le-a prezentat cu privire la hărțuirea sexuală pe care a suferit-o. Aceasta a reiterat faptul că C.P. a hărțuit-o sexual la locul de muncă și i-a provocat umilire, teamă și o stimă de sine scăzută.

(b) Guvernul

58. Guvernul a afirmat că autoritățile au luat măsuri suficiente pentru a-și îndeplini obligațiile pozitive. În special, reclamanta a fost în măsură să își prezinte plângerile în fața autorităților și a beneficiat de o procedură contradictorie, deoarece a putut să își prezinte argumentele și probele și să conteste susținerile lui C.P. În același timp, în calitate de presupusă victimă a hărțuirii sexuale, aceasta primise protecție specială în timpul procedurilor interne: nu a participat la vreo confruntare cu C.P. și nici nu i s-a cerut să demonstreze că a fost supusă umilințelor de către acesta.

59. Guvernul a susținut că urmărirea penală și procedurile judiciare ulterioare fuseseră eficiente, chiar dacă acestea nu s-au încheiat conform așteptărilor reclamantei, și anume cu condamnarea lui C.P. Cu privire la acest aspect, a reiterat faptul că, deși declarațiile victimei sunt esențiale în procedurile privind hărțuirea sexuală, acestea trebuie să fie coroborate cu alte probe. Or, în speță, elementele de probă nu susțineau afirmațiile reclamantei potrivit cărora aceasta ar fi suferit prejudicii psihologice sau umilire.

60. În sfârșit, Guvernul a subliniat că deciziile interne fuseseră motivate în mod amplu și relevant.

2. Motivarea Curții**(a) Principii generale**

61. Principiile relevante privind protejarea dreptului la respectarea vieții private sunt descrise, de exemplu, în *Nicolae Virgiliu Tănase împotriva României* [(MC), nr. 41.720/13, pct. 125—28, 25 iunie 2019]. În special, deși obiectivul esențial al art. 8 este acela de a proteja individul împotriva ingerințelor arbitrare ale autorităților publice, pot exista, în plus, obligații pozitive inerente respectării efective a vieții private, care pot implica adoptarea de măsuri în sfera relațiilor dintre indivizi înșiși [*ibid.*, pct. 125; a se vedea de asemenea *Söderman împotriva Suediei*, (MC), nr. 5.786/08, pct. 78, CEDO 2013, și *Špadljer*, citată anterior, pct. 85).

62. Curtea a hotărât anterior că noțiunea de viață privată include integritatea fizică și psihică a unei persoane. În temeiul art. 8, statele au obligația de a proteja integritatea fizică și psihică a unui individ față de alte persoane. În acest scop, acestea trebuie să mențină și să pună în aplicare un cadru juridic adecvat care să ofere protecție împotriva actelor de violență comise de persoane fizice, inclusiv în contextul hărțuirii la locul de muncă. (a se vedea *Špadljer*, citată mai sus, pct. 87, cu trimiteri suplimentare).

63. În contextul atacurilor asupra integrității fizice a unei persoane, o astfel de protecție ar trebui să fie asigurată prin mecanisme eficiente de drept penal [a se vedea *Remetin împotriva Croației* (nr. 2), nr. 7.446/12, pct. 70 *in fine*, 24 iulie 2014, și hotărârile citate în aceasta]. În cazul în care atacurile

asupra integrității fizice sunt comise de o persoană fizică, Convenția nu impune neapărat statului urmărirea penală a agresorului pentru a garanta drepturile reclamantei în temeiul Convenției (a se vedea *Sandra Janković împotriva Croației*, nr. 38.478/05, pct. 50, 5 martie 2009). În astfel de cazuri, nu este exclus, în temeiul Convenției, ca dreptul intern să acorde reclamantei/reclamantului posibilitatea de a continua urmărirea penală a atacatorului său, fie în rol de acuzator privat, fie ca parte vătămată, în rol de acuzator subsidiar (a se vedea *M.S. împotriva Croației*, nr. 36.337/10, pct. 75, 25 aprilie 2013). Cu toate acestea, în fiecare caz, indiferent dacă urmărirea penală a rămas în mâinile autorităților naționale sau dacă reclamanta/reclamantul s-a prevalat de posibilitatea de a continua urmărirea penală a agresorului său, Curtea trebuie să examineze mecanismele de drept penal relevante și modul în care acestea au fost puse în aplicare (a se vedea *Remetin*, citată anterior, pct. 95—96, cu trimiteri suplimentare).

64. În ceea ce privește actele mai puțin grave între indivizi care pot încălca integritatea psihică, un cadru juridic adecvat care să ofere protecție nu necesită întotdeauna punerea în aplicare a unei dispoziții de drept penal eficiente care să acopere actul specific. Cadru juridic ar putea consta, de asemenea, în căi de atac în materie civilă, capabile să asigure o protecție suficientă (a se vedea *Špadljer*, citată anterior, pct. 89, cu trimiteri suplimentare, și *A, B și C împotriva Letoniei*, nr. 30.808/11, pct. 151, 31 martie 2016).

65. În plus, în ceea ce privește obligațiile pozitive prevăzute la art. 8, acesta este un domeniu în care statele contractante beneficiază de o marjă largă de apreciere pentru a determina măsurile care trebuie luate pentru a asigura respectarea Convenției, ținând cont în mod corespunzător de nevoile și resursele comunității și ale persoanelor. Sarcina Curții nu este de a se substitui autorităților naționale competente în stabilirea celor mai adecvate metode de protecție a persoanelor împotriva atacurilor asupra integrității lor personale, ci de a revizui, în temeiul Convenției, deciziile pe care aceste autorități le-au luat în exercitarea competenței lor de apreciere (a se vedea *R.B. împotriva Ungariei*, nr. 64.602/12, pct. 81—82, 12 aprilie 2016).

66. În sfârșit, Curtea a hotărât deja, în mai multe ocazii, că procedurile penale trebuie organizate astfel încât să nu pericliteze în mod nejustificat viața, libertatea sau securitatea martorilor, în special a victimelor chemate să depună mărturie, sau interesele acestora, care intră în general în sfera de aplicare a art. 8 din Convenție [a se vedea, pentru mai multe detalii, în contextul unei victime a abuzului sexual asupra copiilor, *Y. împotriva Sloveniei*, nr. 41.107/10, pct. 103, CEDO 2015 (extrase), cu trimiteri suplimentare].

(b) Aplicarea acestor principii faptelor din prezenta cauză

67. În primul rând, Curtea observă că această cauză se referă la aplicarea sistemului instituit pentru protecția împotriva hărțuirii sexuale la locul de muncă (a se vedea, *supra*, pct. 48 și, dimpotrivă, *A, B și C împotriva Letoniei*, citată anterior, pct. 153, în care reclamantele s-au plâns exclusiv de lipsa unui răspuns de drept penal la situația lor de hărțuire sexuală). Situația de fapt din speță se încadrează într-o categorie de fapte pentru care Curtea a constatat deja că un cadru juridic adecvat care conferă protecție nu impune întotdeauna aplicarea unei dispoziții de drept penal eficiente care să acopere actul specific (a se vedea jurisprudența citată *supra*, pct. 64).

68. Reclamanta și-a informat întâi managerul, care a adus situația în atenția angajatorului făptuitorului, societatea feroviară (*supra*, pct. 8). În această privință, Curtea reiterează faptul că societatea feroviară este deținută de stat și, prin urmare, reprezintă o autoritate publică ale cărei acte pot angaja responsabilitatea statului în temeiul Convenției (a se vedea *supra*, pct. 34, și *Libert împotriva Franței*, nr. 588/13, pct. 38—39, 22 februarie 2018).

69. Acestea fiind spuse, societatea de căi ferate nu pare să fi luat măsuri ca răspuns la acuzațiile de hărțuire sexuală comisă de unul dintre angajații săi. În pofida existenței unei politici interne care interzice orice comportament care încalcă demnitatea unei persoane și încurajează raportarea unui astfel de comportament conducerii (*supra*, pct. 35), U.C., care fusese informat cu privire la situație și ascultase părțile implicate, a refuzat să examineze cazul reclamantei și a îndemnat-o pe aceasta să meargă la poliție (*supra*, pct. 8 și 15). La fel de important, fără niciun avertisment prealabil, reclamanta a fost supusă unei confruntări cu C.P. în biroul lui U.C. (*supra*, pct. 8).

70. În plus, nu există niciun indiciu că U.C. ar fi îndrumat-o pe aceasta către oricine altcineva din cadrul societății care ar fi fost în măsură să se ocupe de plângerile ei sau că el însuși ar fi adus această problemă în atenția personalului adecvat din cadrul societății feroviare. În fapt, reiese că nu a avut loc nicio anchetă internă (*supra*, pct. 16).

71. În acest context, este imposibil pentru Curte să evalueze dacă a fost pus în aplicare vreun mecanism la nivelul angajatorului pentru a combate hărțuirea sexuală la locul de muncă. Acest lucru, în sine, poate să contravină cerințelor art. 8 din Convenție. În această privință, Curtea reiterează faptul că Directiva 2006/54/CE condamnă fără echivoc hărțuirea sexuală și solicită statelor membre să ia măsuri preventive împotriva acesteia (*supra*, pct. 45). Curtea observă, de asemenea, că Parlamentul European, în Rezoluția sa din 26 octombrie 2017, recunoaște că hărțuirea la locul de muncă constituie o chestiune de sănătate și siguranță și ar trebui tratată ca atare și împiedicată și solicită luarea de măsuri suplimentare pentru prevenirea și încetarea efectivă a hărțuirii sexuale la locul de muncă și în afara acestuia (*supra*, pct. 46).

72. În orice caz, Curtea arată că principalul obiect al plângerii reclamantei a fost răspunsul deficitar dat de procurori și instanțe la plângerile sale privind hărțuirea sexuală la locul de muncă (*supra*, pct. 48). În consecință, Curtea va analiza mecanismele pe care autoritățile statului le-au pus în aplicare și pe care reclamanta a putut să le utilizeze pentru a solicita reparații pentru plângerile sale.

73. În această privință, Curtea constată că dreptul intern al statului pârât incriminează hărțuirea sexuală la locul de muncă (*supra*, pct. 29). În plus, dreptul la respectarea reputației și a demnității este protejat de art. 72 din Codul civil, iar o încălcare a drepturilor unei alte persoane poate fi invocată, în principiu, în cadrul unei acțiuni în despăgubire formulate în temeiul dispozițiilor art. 1.349 din Codul civil (*supra*, pct. 33). Curtea a constatat deja că, atunci când este efectuată în mod corespunzător, o urmărire penală constituie o cale de atac internă eficientă pentru capetele de cerere privind o pretinsă încălcare a vieții private, sancționată de dreptul intern (a se vedea *mutatis mutandis*, *Asociația ACCEPT și alții împotriva României*, nr. 19.237/16, pct. 81, 1 iunie 2021).

74. De fapt, poliția și procurorul au considerat că era necesară urmărirea penală (a se vedea *A, B și C împotriva Letoniei*, citată anterior, pct. 161 *in fine*). Reclamanta a susținut că a fost supusă la umilințe și, în plus, a fost supusă unui contact fizic nedorit (*supra*, pct. 6 și 24); deși existența consimțământului a fost contestată de cele două părți, verificarea acestui aspect nu are un impact asupra gravității faptei în sine, dar va fi apreciată ca un aspect legat de eficacitatea anchetei (a se vedea, *mutatis mutandis*, *M.C. împotriva Bulgariei*, nr. 39.272/98, pct. 179-82, CEDO 2003-XII). În sfârșit, Curtea trebuie să observe că hărțuirea sexuală este considerată de dreptul intern drept cea mai gravă formă de hărțuire, fiind pasibilă de o pedeapsă mai severă decât alte forme de hărțuire interzise de Codul penal (*supra*, pct. 29).

75. Reclamanta nu avea, așadar, niciun motiv să se îndoiască de faptul că urmărirea penală ar fi eficientă și capabilă să ofere reparație (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Asociația ACCEPT și alții*, citată anterior, pct. 81). În această privință, Curtea reiterează că, în cazul că sunt considerate efective, căile de atac în materie de drept penal ar putea, prin ele însele, să îndeplinească obligația procedurală prevăzută la art. 8 (a se vedea *Botoyan împotriva Armeniei*, nr. 5.766/17, pct. 109 *in fine*, 8 februarie 2022, cu trimiteri suplimentare). Având în vedere cele de mai sus și ținând cont de faptul că autoritățile interne au concluzionat că aceasta nu a fost umilită de C.P. (*supra*, pct. 26 și 28), nu i se poate solicita reclamantei să fi încercat alte căi de atac, cum ar fi o acțiune în fața instanțelor civile, care erau de asemenea disponibile, dar probabil că nu ar fi avut mai multe șanse de succes (*ibid.*, pct. 116 și 125).

76. În sfârșit, cu privire la acest aspect, Curtea nu poate decât să constate că Guvernul nu a susținut că reclamanta ar fi trebuit să introducă o acțiune civilă separată împotriva lui C.P. și nici nu a oferit exemple de practică internă relevantă care să îi permită să tragă concluzii adecvate (*supra*, pct. 37—40).

77. În consecință, Curtea va examina dacă, în cadrul procedurii penale privind acuzațiile de hărțuire sexuală comisă împotriva reclamantei, statul a protejat suficient dreptul acesteia la respectarea vieții sale private, în special a integrității sale personale. Aprecierea respectivă este independentă de faptul dacă ancheta în cauză a condus sau nu la un rezultat favorabil acesteia (a se vedea *mutatis mutandis*, *Șpadijer*, citată anterior, pct. 91).

78. În speță, Curtea observă că reclamanta a formulat o plângere penală împotriva lui C.P. pentru hărțuire sexuală (*supra*, pct. 6). Cercetarea a început prompt (*supra*, pct. 7), iar autoritățile, atât parchetul, cât și instanța, au confirmat faptul că C.P. a comis faptele pretinse de reclamantă (*supra*, pct. 26—28). Cu toate acestea, au considerat de asemenea că faptele în cauză nu îndeplineau cerințele prevăzute de dreptul penal pentru a constitui infracțiunea de hărțuire sexuală. Deciziile luate astfel în speță au constatat fie că făptuitorul nu este responsabil penal pentru pretinsa infracțiune, fie că reclamanta nu s-a simțit umilită de fapte, element prevăzut de dreptul intern pentru ca faptele să constituie infracțiunea de hărțuire sexuală (*supra*, pct. 29).

79. Cu toate acestea, niciun element din deciziile interne nu permite Curții să stabilească modul în care autoritățile au ajuns la concluzia lor. Parchetul nu a făcut altceva decât să descrie în detaliu probele prezentate, fără a oferi nicio explicație cu privire la modul în care aceste elemente de fapt au susținut Ordonanța sa din 22 octombrie 2019 (*supra*, pct. 26). Se pare că parchetul nu a considerat declarațiile reclamantei ca fiind probe pertinente, întrucât nu a făcut nicio evaluare a coerenței și credibilității acestora. În plus, declarațiile reclamantei nu par să fi fost plasate în context de procuror. În această privință, Curtea trebuie să reitereze faptul că, la fel ca în cazul violenței domestice, cazurile de hărțuire sexuală nu ies întotdeauna la iveală, deoarece continuă să fie subraportate în mod semnificativ — acestea au loc adesea în cadrul relațiilor personale și în spatele ușilor închise, ceea ce le face și mai dificil de dovedit de către victime (*supra*, pct. 9 de mai sus; a se vedea, de asemenea, *mutatis mutandis*, *Opuz împotriva Turciei*, nr. 33.401/02, pct. 132, CEDO 2009, și considerentul E din Rezoluția Parlamentului European din 26 octombrie 2017, citată *supra*, pct. 46). Aceste lacune nu au fost remediate nici de prim-procuror, nici de judecătorie în deciziile lor ulterioare. La fel ca Ordonanța parchetului din 22 octombrie 2019, deciziile de confirmare a acesteia nu conțin motive de natură să explice modul în care legea a fost interpretată și aplicată faptelor din speță (*supra*, pct. 26—28).

80. Curtea observă că motivul principal care domină atât în Ordonanța parchetului din 22 octombrie 2019, cât și în Încheierea judecătorești din 11 iunie 2020 este absența umilirii victimei prin faptele în cauză. Cu toate acestea, autoritățile nu au oferit nicio explicație suplimentară pentru constatările lor și nu au încercat să pună în context elementele de probă care sugerau că aceasta părea uneori tristă după întâlnirile cu C.P., în timp ce în alte dăți părea destul de veselă (*supra*, pct. 28). De exemplu, menționarea acestor afirmații în deciziile respective nu a fost însoțită de nicio apreciere a raportului de putere și de subordonare dintre reclamantă și C.P. sau a amenințărilor pe care acesta i le-ar fi făcut, deși aceste elemente au fost aduse în mod corespunzător la cunoștință autorităților în cursul procedurii [a se vedea pct. 8 *in fine* și, *mutatis mutandis*, *Bărbulescu împotriva României* (MC), nr. 61.496/08, pct. 117, 5 septembrie 2017].

81. Autoritățile nu au făcut nicio încercare să-și raporteze constatările la dreptul intern, în pofida faptului că respectul pentru demnitate este un element important în legislația statului pârât (*supra*, pct. 31 și 32).

82. În plus, autoritățile nu au luat măsuri active pentru a verifica consecințele pe care acțiunile lui C.P. le-au avut asupra reclamantei. În acest sens, având în vedere relevanța pe care elementul de intimidare sau umilire a victimei o are pentru a stabili existența infracțiunii de hărțuire sexuală în temeiul dreptului intern (*supra*, pct. 29), autoritățile ar fi putut dispune o evaluare psihologică a reclamantei în scopul obținerii unei analize de specialitate a reacțiilor acesteia după întâlnirile cu C.P. și pentru a stabili existența unor eventuale consecințe psihologice ale pretinsei hărțuirii (a se vedea, *mutatis mutandis*, *M.G.C. împotriva României*, nr. 61.495/11, pct. 70, 15 martie 2016). Acestea ar fi putut verifica de asemenea dacă existau motive pentru ca reclamanta să formuleze acuzații false împotriva lui C.P., întrucât acest lucru a fost sugerat de unele dintre declarațiile martorilor. Cu toate acestea, Curtea observă că nimic din cele de mai sus nu a fost făcut în niciun stadiu al anchetei în speță (a se vedea, *mutatis mutandis*, *I.C. împotriva României*, nr. 36.934/08, pct. 54, 24 mai 2016).

83. În plus, Curtea observă cu îngrijorare că Ordonanța parchetului din 22 octombrie 2019 conținea o descriere detaliată a insinuărilor făcute de C.P. în declarațiile sale cu privire la viața privată a reclamantei și la presupusele motive ale acțiunilor și acuzațiilor acesteia (*supra*, pct. 18). După cum a afirmat reclamanta, acestea ar fi putut fi doar o strategie de apărare pentru C.P. (*supra*, pct. 18—19 și 56). Deși este posibil să fi fost necesar ca procurorul să facă referire la anumite aspecte ale acestor declarații, este dificil de înțeles cărui scop în examinarea infracțiunii au servit prin reproducerea lor extinsă în ordonanța procurorului. Pe lângă faptul că au fost grosolane și lipsite de respect față de reclamantă, prezența lor a stigmatizat-o și poate fi considerată o încălcare a drepturilor acesteia garantate de art. 8 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *J.L. împotriva Italiei*, nr. 5.671/16, pct. 136, 27 mai 2021, și *Sanchez Cardenas împotriva Norvegiei*, nr. 12.148/03, pct. 33—39, 4 octombrie 2007).

84. În același sens trebuie observat că, în cursul urmăririi penale, reclamanta a fost confruntată cu U.C. Procurorul nu a oferit nicio explicație cu privire la necesitatea acestei confruntări și la impactul acesteia asupra reclamantei. Curtea reiterează faptul că necesitatea unei confruntări trebuie cântărită cu atenție de către autorități și că trebuie luate în considerare și protejate demnitatea și sensibilitatea victimei (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Y. împotriva Sloveniei*, citată anterior, pct. 103).

85. În această privință, Curtea reiterează faptul că, pe plan internațional, hărțuirea sexuală este condamnată fără echivoc și că statele sunt îndemnate să îi sancționeze în mod efectiv pe făptuitori și să pună astfel capăt impunității (*supra*, pct. 44—46).

În același timp, instrumentele internaționale, în special Carta socială europeană și Convenția de la Istanbul, impun părților contractante să ia măsurile legislative și de alt gen necesare pentru a proteja drepturile și interesele victimelor (a se vedea *supra*, pct. 41—43, și, respectiv, pct. 44). Astfel de măsuri implică, *inter alia*, protecția împotriva victimizării secundare (pentru mai multe detalii, a se vedea, *mutatis mutandis*, *Y. împotriva Sloveniei*, citată anterior, pct. 104), o obligație pe care autoritățile nu au îndeplinit-o în speță.

86. În sfârșit, Curtea observă că, chiar și după ce societatea feroviară a luat cunoștință de plângerile privind hărțuirea sexuală, reclamanta a continuat să suporte consecințele sale, întrucât a fost în cele din urmă obligată să își părăsească locul de muncă (a se vedea *supra*, pct. 5 și 8 *in fine*). Aceste elemente care, fără îndoială, i-au sporit suferința și sentimentul de neputință nu au avut nicio influență asupra modului în care autoritățile au examinat plângerile sale.

87. Pentru aceste motive, fără a depăși domeniul de aplicare al examinării sale și principiul subsidiarității și fără a se pronunța cu privire la vinovăția lui C.P., Curtea constată că urmărirea penală efectuată în cauza reclamantei a avut vicii atât de semnificative încât constituie o încălcare a obligațiilor pozitive ale statelor în temeiul art. 8 din Convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *M.C. împotriva Bulgariei*, citată anterior, pct. 167, și *Söderman*, citată anterior, pct. 90—91).

88. În consecință, a fost încălcată această dispoziție.

II. Cu privire la alte pretinse încălcări ale Convenției

89. În sfârșit, părțile au fost invitate, de asemenea, să prezinte observații cu privire la respectarea cerințelor art. 8 din Convenție, coroborat cu art. 14. Guvernul a susținut că reclamanta nu a epuizat căile de atac interne, în special pentru a depune plângerea sa cu privire la discriminare fie în fața CNCD, fie direct în fața instanțelor. Acesta s-a întemeiat pe practica CNCD (*supra*, pct. 37—40). Reclamanta nu a făcut nicio observație cu privire la art. 14.

90. Având în vedere natura și conținutul încălcării constatate în speță în temeiul art. 8 (*supra*, pct. 87) și considerând că reclamanta nu a furnizat niciun element care să permită Curții să aprecieze existența unei potențiale discriminări, Curtea nu consideră necesar să examineze separat admisibilitatea și temeinicia acestui capăt de cerere [a se vedea, *mutatis mutandis*, *V.C. împotriva Slovaciei*, nr. 18.968/07, pct. 180, CEDO 2011 (extrase)].

III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

91. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

92. Reclamanta a solicitat 20.000 euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

93. Guvernul a susținut că pretenția este excesivă și că o constatare a unei încălcări ar trebui să constituie o reparație echitabilă suficientă.

94. Curtea consideră că reclamanta trebuie să fi suferit un prejudiciu moral care nu poate fi reparat prin simpla constatare a unei încălcări. Având în vedere natura încălcării constatate și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantei 7.500 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit.

B. Cheltuieli de judecată

95. Reclamanta nu a solicitat nicio sumă în această privință. În consecință, Curtea nu trebuie să acorde o sumă pentru cheltuielile de judecată.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA:

1. declară admisibilă plângerea referitoare la art. 8;
 2. hotărăște că a fost încălcat art. 8 din Convenție;
 3. hotărăște că nu este necesar să examineze admisibilitatea și temeinicia capătului de cerere formulat în temeiul art. 8 coroborat cu art. 14 din Convenție;
 4. hotărăște:
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantei, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, suma de 7.500 EUR (șapte mii cinci sute euro), care trebuie convertită în moneda națională a statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății, pentru prejudiciul moral, plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit;
 - (b) că, de la expirarea termenului de trei luni menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată anuală egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale;
 5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.
- Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 30 august 2022, în conformitate cu art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE
GABRIELE KUCSKO-STADLMAYER

Grefier adjunct,
Ilse Freiwirth

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

